

Tisztelt Olvasónk!

A Balaton élővilága hazánk legértékesebb kincsei közé tartozik, ezért mindannyiunk közös érdeke, hogy óvjuk, védjük azoktól a behatásoktól, amelyeket mi, emberek okoz(hat)unk. Korábbi ismeretterjesztő anyagainkban a tűz- és környezetvédelmet ismertettük Önnek; most egy hasonlóan fontos témakörrel, a veszélyes anyagokról olvashat.

Biztonságos balatoni nyaralást kívánunk!

**Somogy Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Balaton Fejlesztési Tanács**

Környezet- és egészségvédelmi megfontolások: veszélyes anyagok

Amikor veszélyes anyagokról beszélünk, összefoglalóan olyan anyagokra gondolunk, amelyek potenciálisan veszélyt jelenthetnek az élő környezetre, az emberi egészségre. Ilyenek lehetnek a mérgező gázok, a maró hatású folyadékok, a fertőző anyagok, a robbanóanyagok (többek között).

A Balaton kiemelten veszélyeztetett helyszín, ami az ilyen anyagokat illeti, mégpedig az alábbi szempontok miatt:

- A tó körül sűrűn közlekednek ilyen anyago(ka)t szállító teherautók, kamionok.
- Nyáron a Balaton népszerű turisztikai desztináció, így rengetegen tartózkodnak a vízben ill. a víz közelében.
- A tó ökoszisztémája rendkívül érzékeny, egy szennyezés olyan láncreakciót indíthat el, ami mind az élővilágra, mind pedig az itt pihenő emberekre komoly hatást gyakorolhat (pl. a vízminőség romlása vagy akár a víz szennyezettsége által).

Éppen ezért fontosnak tartjuk, hogy a – hosszan vagy röviden – itt tartózkodók legalább alapszinten ismerjék azokat a jelöléseket, amelyek veszélyesanyag-szállítmányra hívják fel a figyelmet. Egy ilyen információ egy bejelentésnél rendkívüli módon megkönnyítheti és meggyorsíthatja a beavatkozó szakemberek munkáját.

Mit tehet Ön?

Semmi esetre se menjen egy balesetet szenvedett tartálykocsi közelébe! Amint azt Ön is látni fogja, számos veszélyes anyag rejtőzhet a tartályban, olyanok is, amelyek a tartály sérülésekor a messzebb állókat is veszélyeztetik (pl. szélllel terjedő mérges gázok).

Amennyiben Ön ilyen tartálykocsi balesetét észleli, haladéktalanul hívja a 112-es hívószámot, és közölje a diszpécserrel a következő információkat:

- Az ön neve és elérhetősége,
- a baleset helyszíne,
- a baleset leírása,
- a veszélyes anyagra utaló táblák leírása.

Az alábbi képen is látható, hogy a teherautókon több helyen is rögzítik a rakományra utaló veszélyesanyag-táblákat: a hátsó lökhárítón, oldalt, illetve a gépjármű orrán.

Abban az esetben, ha **biztonságos távolságból** le tudja olvasni ezeket a táblákat, sokat segít a kiérkező szakembereknek, ha már a baleset bejelentésekor elmondja, mi van a táblán. (Összességében azonban már az is nagy segítség, ha azt el tudja mondani, hogy vannak ilyen táblák a teherautón, hiszen a tűzoltók ekkor már tudják, hogy nem „átlagos” balesettel van dolguk.)

Ne feledje: a pontos helyzetleírás életet menthet, de nem mehet az Ön testi épségének rovására!

Veszélyesanyag-jelölések egy teherautó hátsó lökhárítóján

BIZTONSÁGBAN A BALATONON

**Veszélyes anyagok:
minden, amit
tudni érdemes**

Veszélyes anyagok: jelölések

Mindenekelőtt rendkívül fontos kiemelnünk: **veszélyes anyagot szállító kamion baleseténél soha ne próbáljon meg beavatkozni!** Az minden esetben a katasztrófavédelmi szakemberek feladata. Ha Ön ilyen balesetet lát, mindenképpen értesítse a szakértőket a 112-es telefonszámon! A legnagyobb segítség, amit Ön szemtanúként adhat, a kamionon elhelyezett, veszélyes anyag jelölő tábla leírása.

Ehhez kívánunk Önnek alapszinten az alábbiakban segítséget nyújtani.

Szám- és betűkód narancssárga táblán

A legfontosabb jelölés egy-egy veszélyes anyagot szállító kamionon mindig a téglalap alakú, narancssárga színű tábla, amely két részre van osztva: felül általában kétjegyű, alul egy négyjegyű karaktorsor található.

A táblán látható ún. Kemler-számok a teherautó által szállított veszélyes anyag által hordozott „veszélyt” jelenítik meg rövid, kódolt formában; a 2014-es állapot szerint összesen 96 ilyen kombináció csak külön táblázat alapján olvasható le, tehát rendkívül bonyolult.

A katasztrófavédelmi diszpécsereknek azonban óriási segítséget jelenthet már akár az egyik karaktorsor leolvasása is!

A beavatkozás

A katasztrófavédelem számára minden veszélyesanyag-baleset más és más beavatkozás szempontjából. Más segédeszközöket, más védőruhákat kell vinniük ha a megsérült, felborult teherautóból klórgáz szivárog, és megint más hozzáállást követel meg, ha például nyersolaj csordogál az útestre. Bizonyos, útestre kifolyt szereket „higításos” módszerrel igyekeznek eltávolítani, vagyis körületekintően, környezetkárosítás nélkül „lemossák”; vannak azonban anyagok, amelyek vízzel érintkezve veszélyes reakcióba kezdenek, így például ez a taktika nem működőképes.

Ráadásul az sem mindegy, hogy a veszélyes anyag hogyan veszélyezteti a környezetet és a lakosságot. Vannak szerek (például a klórgáz), amelyek kiszabadulásukkor széllal is terjedhetnek, így teljesen más stratégiát kell alkalmazni velük szemben, mint például egy benzinszállító kamion megsérülésénél.

EBBŐL IS LÁTHATÓ, MILYEN NAGY SEGÍTSÉG A KIÉRKEZŐ TŰZOLTÓK SZÁMÁRA, HA JÖELŐRE TUDJÁK, MILYEN ANYAGRÓL VAN SZÓ.

EGY ILYEN TEHERAUTÓ BALESETÉNEK BEJELENTÉSEKOR (HA LEHETSÉGES) PRÓBÁLJA MEG ELMONDANI A NARANCSSÁRGÁ TÁBLÁN LÁTHATÓ SZÁMOKAT IS!

Veszélyes anyagok – otthon és környezetünkben

Veszélyes anyagokkal nem csak „nagy” méretekben találkozhatunk, hiszen már a háztartásunkban is számos olyan anyag található, ami súlyosan károsíthatja a környezetünket. Az alábbiakban néhány olyan példát sorolunk fel, amelyekre odafigyelve máris nagyon sokat tehetünk a környezetünk megőrzéséért.

- Az otthon, hétfévi házban, nyaralóban tárolt benzint, gázolajat, olajat mindig gondosan lezárt kannában, tartályban tartsuk! Győződjünk meg róla, hogy az nem szivárog, azzal ugyanis gyorsan az élővizekbe juthat, ami súlyos károkat okoz.
- Az autónkból szivárgó olaj is sok kárt okozhat, ezért (különösen régebbi autónál) ügyeljünk erre.
- Elektronikai hulladékot, régi akkumulátort, használt elemet soha ne a kommunális hulladékkal együtt dobjunk ki! Ezekben erős savak találhatók, amelyek ha kiszivárognak, veszélyt jelenthetnek az élő szervezetekre.

OLAJFOLT AZ ÚTTESTEN

- Lejárt tisztítószerket, vegyszereket, festéket, higítót stb. soha ne a lefolyóba öntsünk!
- A lejárt gyógyszereket mindig a gyógyszerértárban adjuk le! Ezt minden patikában ingyenesen megtehetjük; onnan aztán speciális semlegesítőbe kerül.
- Ha a vízfelszínen (folyón, pataokban, a Balatonban) kiterjedt szennyeződést (például olajfoltot) látunk, hívjuk a katasztrófavédelmet! A szakértők képesek speciális eszközökkel „begyűjteni” a szennyeződés nagy részét, mielőtt még nagyobb károkat okozna.